

Dr. Duygu DÜLGER

**BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNDEKİ
GELİŞMELERİN ANAYASAL
FONKSİYONLAR ÜZERİNDEKİ
DÖNÜŞTÜRÜCÜ ETKİSİ**

onikilevha
EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANLIĞI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
TEŞEKKÜR.....	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM DEMOKRATİK EGEMENLİĞİN KULLANILMASINDA ERKLER ARASINDA DEĞİŞEN DENGELER VE GELİŞEN TEKNOLOJİNİN ROLÜ

I. ANAYASAL FONKSİYONLAR VE ERKLER AYRILIĞI	13
A. Erkler Ayrılığı Kuramı ve Tarihsel Gelişim İçinde Olgunlaşan Düşünsel Temelleri	16
1. “Erkler Ayrılığı” Kavramı	16
2. Kuramın Bilimsel ve Teknik Gelişmeler ile Birlikte Dönüşümü.....	17
3. Kuramın Düşünsel Temelleri	20
a. John Locke	22

b. Charles-Louis de Secondat, Baron de la Bréde et de Montesquieu	23
c. Jean-Jacques Rousseau	25
d. Hans Kelsen	26
B. Farklı Hükümet Modellerinde Erklar Ayrılığı Ve Yürütmenin Güçlendirilmesi Yönelimleri	28
1. Parlamenter Hükümet Modelinde Güçlü Yürütme Yönelimi: Birleşik Krallık Örneği	34
2. Rasyonelleştirilmiş Parlamenter Hükümet Modelinde Güçlü Yürütme Yönelimi: Federal Almanya Örneği.....	37
3. Yarı-Başkanlık Hükümet Modelinde Güçlü Yürütme Yönelimi: Fransa Örneği	39
4. Başkanlık Hükümeti Modelinde Güçlü Yürütme Yönelimi: Amerika Birleşik Devletleri Örneği.....	41
C. Demokratik Egemenliğin Kullanılmasında Dönüşüm Ve Erklar Ayrılığı Kuramı Üzerine Yeni Fikirler	43
1. Egemen “Halk”	46
2. Egemen “Ulus”	47
3. Temsil Kurumunun Sorgulanması.....	48
4. Erklar Ayrılığı Kuramı Üzerine Bazı Yeni Fikirler	51
a. Dördüncü Bir Erkin Gerekliliğine Değinen Yazarlar	52
b. Dördüncü Erk Olarak “Halk” ı Düşünen Yazarlar	54
i. Bruce Ackerman	54
ii. Ethan Leib	55
5. Katılıma Dair Bazı Eleştiriler	57
II. GELİŞEN TEKNOLOJİ VE DEĞİŞEN TOPLUM.....	61
A. Teknoloji-Toplum Etkileşimi Üzerine.....	62
B. Bilişim, İnternet ve Ağ.....	69
C. Çevrimiçi Siyasal İletişim	74
1. Tekno-Kötümser Yaklaşım	76
2. Tekno-İyimser Yaklaşım.....	80

İKİNCİ BÖLÜM
ANAYASAL FONKSİYONLARIN BİLİŞİM
TEKNOLOJİLERİ İLE DÖNÜŞÜMÜ VE
DEĞİŞEN DENGE-DENETİM ARAÇLARI

I. ANAYASAL FONKSİYONLARIN DÖNÜŞÜMÜ	83
A. Parlamentoların Yerine Getirdiği Fonksiyonların Dönüşümü ...	84
1. Temsil Fonksiyonu Bakımından.....	88
2. Müzakere Fonksiyonu Bakımından.....	95
3. Hükümeti Denetleme Fonksiyonu Bakımından.....	97
4. Yasa Koyuculuk Fonksiyonu Bakımından	102
5. Asli Kuruculuk Fonksiyonu Bakımından.....	111
B. Yürütme Erkinde Hükümet Fonksiyonunun Dönüşümü	117
1. Elektronik Devlet (E-Devlet).....	122
2. Kitle Kaynaklı Çalışma (Crowdsourcing)	124
3. Yenilenen Sosyal Sözleşmede Hükümet	127
4. Dijital (Akıllı) Hükümetler.....	134
C. Yargı Fonksiyonunun Dönüşümü	142
1. Mahkemenin Fiziksel Dönüşümü.....	142
2. Yargılamanın Aktörlerinin Geçirmekte Olduğu Dönüşüm	143
II. SİYASAL İKTİDARIN SINIRLANDIRILMASINDA	
DENGE VE DENETİM MEKANİZMALARININ	
DÖNÜŞÜMÜ	151
A. Siyasal İktidarın Anayasal Denge ve Denetim Araçları ile	
Sınırlandırılması.....	152
B. Siyasal İktidarın Yurttaşların Etkin Olduğu Denge ve	
Denetim Araçları ile Sınırlandırılması.....	156
1. Siyasal Katılım	156
2. Yönetişim	161
3. Etkin Çevrimiçi Muhalefet	165
a. Dijital Aktivizm	165
i. Slaktivizm.....	165

ii. Kampanya Aktivizmi.....	166
iii. Yurttaş Gazeteciliği.....	166
iv. Hacktivizm.....	166
v. Whistleblowing ve Leaking	167
b. Çevrimiçi Vasıtalar ile Örgütlenen Toplumsal Hareketler.....	168
4. Medya.....	172
5. Yerel Yönetimler	175
6. Sivil Toplum Örgütleri.....	178
SONUÇ	183
KAYNAKÇA	187